

สภาพ ความต้องการ และปัญหาการปฏิบัติงานด้านสื่อการสอน
ของศูนย์วิชาการจังหวัด เขตการศึกษา 5

นายศิลป์นิรันดร์ รื่นแรงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-201-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017855.

11733620X

STATUS, NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING INSTRUCTIONAL
MEDIA OPERATION OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
RESOURCE CENTER, EDUCATIONAL REGION FIVE

Mr. Sinnirun Ruennarong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-201-6

ศิลปินรัตนรัตน์ รัตน์รงค์ : สภาวะ ความต้องการ และปัญหาการปฏิบัติงานด้าน
สื่อการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัด เขตการศึกษา 5 (STATUS, NEEDS AND
PROBLEMS CONCERNING INSTRUCTIONAL MEDIA OPERATION OF PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION RESOURCE CENTER, EDUCATIONAL REGION FIVE)

อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 101 หน้า

ISBN 974-578-210-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาการปฏิบัติงาน
ด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัด ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าคือ คณะ
ทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรจำนวน 35 คน และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
โรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 255 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติการกิจ
หลักของศูนย์วิชาการจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความต้องการในด้านการดำเนินงาน
และด้านสื่อการสอน ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติงานทางด้านโสตทัศนศึกษา คณะทำงาน
ศูนย์วิชาการจังหวัด และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
นอกจากนี้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดที่เด่นชัด คือ ด้านการผลิตและการ
บริการ ซึ่งพบว่าขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เพียงพอ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความ
สามารถเฉพาะด้าน การให้บริการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ทั่วถึง

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SINNIRUN RUENNARONG : STATUS, NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING
INSTRUCTIONAL MEDIA OPERATION OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
RESOURCE CENTER, EDUCATIONAL REGION FIVE. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. SUGREE RODPOTHONG, Ph.D. 101 PP. ISBN 974-578-210-6

The purposes of this research were to study status, needs and problems concerning instructional media operation of provincial primary education resource center. Subjects were 35 committee members of the provincial educational resource centers and 255 committee members of the school cluster educational resource centers.

Results showed that level of managing of the major tasks were rated as medium. For the needs of tasks proceeding which included instructional materials, instructional hardwares, and production lab, subjects rated as high. Major problems concerning tasks proceeding were productions and services which were caused by the lack of budgeting and qualifying personnel.

ภาควิชา วิศวกรรมศึกษา
สาขาวิชา วิศวกรรมศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์พิสิฐ นาครำไพ เลขานุการคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการจัดสร้างเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณคณะกรรมการศูนย์วิชาการจังหวัด และคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามจนได้รับข้อมูลประกอบการวิจัยอย่างครบถ้วนและเพียงพอ

ขอขอบคุณ นายอาคม อุบลี นายอารมณ วงศ์บัณฑิต นายสมชาย กลุ่มอำภา นายสุรพล จานลีปสี นางสุวรรณา รื่นแรงค์ และทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวรายนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้อำนวยความสะดวกในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ศิลาปิ่นรัตน์ รื่นแรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของศูนย์วิชาการ	7
ปรัชญาของศูนย์วิชาการ	9
หน้าที่ของศูนย์วิชาการ	10
ประเภทของศูนย์วิชาการ	12
อาคารของศูนย์วิชาการ	14
บุคลากรของศูนย์วิชาการ	15
ศูนย์วิชาการจังหวัด	16
ภารกิจของศูนย์วิชาการจังหวัด	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	โครงสร้างของศูนย์วิชาการจังหวัด	17
	ขอบข่ายของงานภายในศูนย์วิชาการจังหวัด	19
	การดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัด	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	27
	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล	30
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
	ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด	37
	ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ จังหวัด	43
	ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ศูนย์วิชาการจังหวัด	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย	57
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	57
วิธีดำเนินการวิจัย	57
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	63
 รายการอ้างอิง	 65
ภาคผนวก ก.	70
ภาคผนวก ข.	80
ประวัติผู้เขียน	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน จำแนกตาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
2	จำนวนและค่าร้อยละของคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด จำแนกตาม สถานภาพ	33
3	จำนวนและค่าร้อยละของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพ	35
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด	37
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด	40
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการ จังหวัด เกี่ยวกับความต้องการด้านการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ จังหวัด	43
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับความต้องการด้านการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ จังหวัด	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการ จังหวัดเกี่ยวกับความต้องการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัด	49
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคณะทำงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับความต้องการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ จังหวัด	52

สารบัญแนกมิต

แผนภูมิที่		หน้า
1	ปรัชญาของศูนย์วิชาการในด้านการเรียนการสอน	10
2	โครงสร้างของศูนย์วิชาการจังหวัด	18